

ת"פ (ראשון לציון) 45990-06-16 - מדינת ישראל נ' יצחק באד

ת"פ (ראשון-לציון) 45990-06-16 - מדינת ישראל נ' יצחק באדשלום ראשון-לציון
ת"פ (ראשון-לציון) 45990-06-16
מ"י (ראשון-לציון) 37770-06-16
מ"ת (ראשון-לציון) 46002-06-16
מספר פל"א 258859/2016
מדינת ישראל

ג ד

יצחק באד

בית משפט השלום בראשון-לציון

[13.11.2017]

לפני כבוד השופטת שרית זמיר

ב"כ המאשימה עו"ד אוראל רוזנצוויג

הנאשם וב"כ עו"ד תום הלפרין משרד עו"ד נס בן נתן

גזר דין

הנאשם הודה, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן, והורשע על סמך הודייתו בעבירה של איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

מהחלק הכללי לכתב האישום המתוקן עולה כי במועד הרלוונטי לכתב האישום היה בין הנאשם לבין גמאל טנינה (להלן: "גמאל") סכסוך כספי.

יוליה גורביץ, שהייתה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום זוגתו של גמאל (להלן: "המתלוננת") התגררה ברחוב אחד העם 25 ראשון לציון (להלן: "הדירה").

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 18.6.16 בשעה 14:55 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם אל הדירה יחד עם אחר, כשהוא מצויד בבקבוק ובו חומר נזולי החשוד כדלק (להלן: "בקבוק הדלק"). בנסיבות המתוארות, רוקן הנאשם את תכולת בקבוק הדלק על דלת הדירה, הקיש עליה וצעק "אני אשרוף לך את הבית". משהשיבה המתלוננת "בבקשה, גמאל לא פה", איים עליה הנאשם באומרו לה "משטרה לא תעזור לך".

בהתאם להסדר שגובש בין הצדדים, כתב האישום תוקן, הנאשם הודה והורשע במיוחס לו ונשלח לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן וקבלת חוות דעת ממונה טרם הטיעונים לעונש. בין הצדדים לא גובשה כל הסכמה עונשית. תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם התקבלו 3 תסקירים ארוכים ומפורטים.

תסקיר ראשון מיום 12.2.17

מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 46, נשוי ואב ל-2 בנות בגירות, מתגורר עם משפחתו בבאר יעקב ושוהה מזה כ-8 חודשים בתנאי מעצר בית לילי. הנאשם הינו בעל עסק עצמאי בתחום עבודות עפר וחציבה.

לחובת הנאשם 4 הרשעות קודמות בעבירות של איומים, תקיפה סתם, היזק לרכוש במזיד ואי הגשת דו"ח במועד לאחר דרישה.

שירות המבחן סוקר בתסקירו את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם ומציין כי הנאשם סיים 9 שנות לימוד, התגייס לשירות צבאי ובהמשך שוחרר בגין אי התאמה. עם שחרורו מהצבא החל לעבוד כנהג. לאורך חייו עבד, כעצמאי ובשותפויות, כנהג משאית בעבודות עפר.

הנאשם מוכר לשירות המבחן מאבחון קודם שנערך בעניינו משנת 2010 בגין ביצוע עבירת איומים כלפי חמיו וחמותו. בזמנו התרשם שירות המבחן כי הנאשם נתון בעומס רגשי, מתקשה להתמודד עם תחושות תסכול, מתקשה לעמוד בגבולות ונהוג להגיב באימפולסיביות ובתוקפנות במצבים מסוימים.

כן מוכר הנאשם לשירות המבחן מהליך פיקוח המעצר בתיק זה, במסגרתו הוטל עליו ביום 11.8.16 צו פיקוח מעצר למשך 6 חודשים והוא שולב בקבוצה טיפולית לשוהים בתנאים מגבילים. שירות המבחן מציין כי הנאשם הגיע בקביעות למפגשים ועמד בכללי הטיפול.

לסיכום תקופת פיקוח המעצר, התרשמות שירות המבחן הייתה כי הנאשם מצליח בהדרגה להתייחס לעצמו באופן בוגר ומתון יותר.

אשר לעבירה נשוא כתב האישום, בשירות המבחן מסר הנאשם כי שגה בהתנהלותו והביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם תיאר כי על רקע הסחבת שנקט המתלונן בהחזר חובו הכספי, בגין עבודה שביצע הנאשם עבורו, התקשה לשלם בכעסיו.

שירות המבחן התרשם כי למרות השינוי ההדרגתי שחל בהתייחסותו, הנאשם עדיין מתקשה בהתבוננות פנימית מעמיקה סביב התנהלותו ובחירותיו במציאת פתרון בעת קונפליקט תוך שמציג תמונה חלקית בה הוא מבליט בעיקר את מאפייניו החיוביים.

שירות המבחן סבור כי מקור פרנסתו של הנאשם מהווה מרכיב משמעותי בדימויו העצמי והגברי, ובמצבים המנוגדים לתפיסתו, עולים באופן קיצוני דפוסיו התוקפניים והאימפולסיביים אותם מתקשה לווסת.

בשיחה שנערכה עם המתלונן, מסר כי הקשר עם הנאשם נותק. לדבריו, הוא אינו חושש ואינו מרגיש מאוים, אולם אשתו - המתלוננת, אשר נחשפה לאלימות מצד הנאשם, נוטלת מאז האירוע טיפול תרופתי הרגעי.

בבוא שירות המבחן להעריך את הסיכון לעבריינות ומנגד את הסיכוי לשיקום, סוקר הוא בתסקירו את כל גורמי הסיכון והסיכוי ובסופו של דבר בא לכלל מסקנה כי הסיכון להישנות עבירות אלימות מצד הנאשם הינו בינוני ומידת החומרה הצפויה הינה נמוכה.

נוכח שיתוף הפעולה של הנאשם בהליך הטיפול בו החל ונכונותו להמשיך בהליך זה, ראה שירות המבחן חשיבות בשימור ההישגים הראשונים והמליץ על העמדתו של הנאשם בצו מבחן, במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית לגברים אשר מתקשים לשלוט בדחפים האלימים.

בנוסף, לאור חשיבותו של ההיבט התעסוקתי בחייו של הנאשם ועל מנת שלא לפגוע בפרנסתו, המליץ שירות המבחן להטיל עליו ענישה קונקרטיה בדמות צו של"צ בהיקף של 300 שעות לצד השתתפות פיצוי משמעותי למתלוננת. תסקיר שני מיום 24.5.17

בתסקירו המשלים מעדכן שירות המבחן כי במהלך תקופת הדחייה שמר הנאשם על קשר רצוף עם שירות המבחן, הגיע למפגש היכרות עם מנחת הקבוצה הטיפולית ונמצא מתאים להשתלבות בה. יחד עם זאת, מעדכן שירות המבחן כי הקבוצה טרם נפתחה.

שירות המבחן התרשם ממחויבותו של הנאשם להליך הטיפול ומההבנה של הצורך בהליך זה ולפיכך שב על המלצותיו.

תסקיר שלישי מיום 2.10.17

שירות המבחן מעדכן כי במהלך תקופת הדחייה, ביום 8.6.17, שולב הנאשם בקבוצה טיפולית ייעודית למבוגרים אשר עברו עבירות אלימות. התקיימו 14 מפגשים, מתוכם הנאשם נכח ב-10 מפגשים ונעדר מארבעה מהם, עקב בעיות בריאותיות, עליהן הודיע מראש.

שירות המבחן מפרט כי בתחילת ההליך היה הנאשם מרוחק, מופנם וסגור, אך באופן הדרגתי הצליח לשתף בסיטואציות מורכבות עמן מתמודד. שירות המבחן סבור כי הטיפול מאפשר לנאשם להכיר את נטייתו לצבור ולדחוק כעסים ולהגיב בהתפרצות תוקפנית באופן לא מקדם. הרושם הוא כי הנאשם מצליח בהדרגה להכיר בחלקיו התוקפניים וכפועל יוצא להתנהל באיפוק במצבי דחק. יחד עם זאת, שירות המבחן מדגיש כי הנאשם נמצא בראשיתו של הליך טיפולי ונכונה לו עוד דרך ארוכה.

שירות המבחן מתרשם כי הנאשם מגלה נכונות להמשיך את ההליך הטיפול וכן כי הקבוצה מהווה עבורו מרחב בטוח ומשמעותי לניתוח מצבים בהם נדרש יכולות איפוק ושליטה בכעסים.

מכל האמור, ולנוכח נכונותו של הנאשם להמשיך בהליך טיפולי, שב שירות המבחן על המלצותיו. חו"ד הממונה

על פי חוות הדעת מיום 5.9.17 נמצא הנאשם כשיר לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, והומלץ להציבו במרכז יום לקשיש בלוד.

ראיות התביעה לעונש

במסגרת שלב הראיות לעונש העידה המתלוננת, גב' יוליה גורביץ'. המתלוננת תיארה את הפחד והבהלה שאחזו בה במהלך האירוע עת הייתה לבדה בבית בזמן שכן זוגה שהה בחו"ל. לדבריה, הנאשם איים עליה ואמר לה שיבואו אליה אנשים והיא פחדה והזמינה משטרה.

המתלוננת מסרה כי הפחד מהנאשם ומהסיטואציה המאיימת שחוותה ליווה אותה לא רק במהלך האירוע אלא אף לאחריו. לדבריה, כתוצאה מהאירוע התקשתה לישון, עזבה את הדירה בה התגוררה ואת העיר ראשון לציון ואף החליפה את שם משפחתה. בנוסף, במשך כחודש ימים נטלה כדורי הרגעה, במרשם רופא, מסוג "וואבן" ועד היום נוטלת כדורי הרגעה, ללא מרשם רופא, מסוג "נרוון".

לתיק בית המשפט הוגשה תעודה רפואית מיום האירוע (טל/1) ממנה עולה כי המתלוננת סבלה מתסמינים של חרדה והומלץ לה על טיפול תרופתי.

המתלוננת הדגישה כי לא היה לה כל קשר שהוא ליחסי העבודה ולסכסוך הכספי בין הנאשם לבין בן זוגה, וכי הפעם הראשונה בה פגשה בנאשם הייתה עת התדפק על דלתה.

טיעוני הצדדים לעונש בתמצית

בטיעוניו הדגיש ב"כ המאשימה את חומרת מעשיו של הנאשם ואת תחושות הפחד והבהלה שהם זרעו במתלוננת. לדבריו, מדובר בעבירת איומים ברף גבוה של חומרה, עת הנאשם הגיע, יחד עם אחר, לביתה של המתלוננת וכן זוגה, עמו היה לו סכסוך כספי, כשהוא מצויד בבקבוק עם חומר דליק, רוקן את תכולת הבקבוק על דלת הדירה, הקיש בדלת ואיים בצעקות כי ישרוף למתלוננת את הבית. לאחר שהמתלוננת התחננה בפני הנאשם ואמרה לו כי בעלה אינו בבית, השיב לה הנאשם כי משטרה לא תעזור לה.

ב"כ המאשימה טען כי מדובר בהתנהגות מאיימת ומסוכנת המלמדת על מי שרואה בדרך כוחנית ואלימה דרך לגיטימית לפתרון סכסוכים. בהקשר זה ביקש להדגיש כי מעשיו של הנאשם לא הסתכמו בהשמעת התוכן המאיים אלא נלווה להם מעשה מאיים של ממש שנועד לתת משנה תוקף לאיום שהשמיע.

ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, וטען כי מדובר בפגיעה קשה בשלוות נפשה ובתחושת בטחונה של המתלוננת. בהקשר זה, הפנה לעדותה של המתלוננת בפני בית המשפט, ממנה עלה כי המתלוננת חשה פחד של ממש כתוצאה ממעשיו של הנאשם. משך תקופה ארוכה התקשתה לישון, עזבה את הדירה בה התגוררה ואף עיר מגוריה, החליפה את שם משפחתה ומאז האירוע נוטלת תרופות הרגעה. לטענת המאשימה, מדובר באירוע שצילק את נפשה של המתלוננת.

ב"כ המאשימה הפנה לאסופת פסיקה המלמדת, לשיטתו, על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה שעניינה השמעת איומים אשר נלווה להם אקט מעשי לצורך המחשת האיום, כדוגמת שימוש בסכין או שפיכת חומר דליק, וטען כי מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבות ביצועה נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם. מגיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם עולה כי לחובתו 4 הרשעות קודמות, 3 מתוכן כוללות הרשעה בעבירת איומים, האחרונה שבהן משנת 2010.

לשיטת המאשימה, גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם מלמד על דפוס התנהגות, כאשר לא היה בסנקציות העונשיות שהוטלו עליו בעבר כדי להרתיעו.

עוד הפנה ב"כ המאשימה לתסקירי שירות המבחן שהתקבלו בעניינו של הנאשם, מהם עולה כי הנאשם מצוי אך בראשיתו של ההליך הטיפולי. לשיטת המאשימה, המלצת שירות המבחן להסתפק בעניינו של הנאשם בצו של"צ אינה הולמת את נסיבות המקרה והנאשם, בין היתר לאור העובדה כי הנאשם רק החל בהליך טיפולי ונוכח חומרת העבירה בנסיבות ביצועה ועברו הפלילי של הנאשם.

מכל האמור, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל שלא יפחת מ-12 חודשים, ולצידו מאסר על תנאי, פיצוי משמעותי למתלוננת וקנס כספי.

לתמיכה בעתירתו העונשית הגיש ב"כ המאשימה אסופת פסיקה.

ב"כ הנאשם, מנגד, עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בעניינו של הנאשם בענישה צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי לצד צו של"צ והעמדת הנאשם במבחן.

בטיעוניה, ציינה ב"כ הנאשם כי מבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, הרי שהלכה למעשה לאחר ששפך הנאשם את תכולת הבקבוק, נמלך בדעתו, התחרט על מעשיו ועזב את המקום מבלי שמימש את איומו. לדבריה, ברקע לביצוע העבירה עמד חוב כספי של בן זוגה של המתלוננת לנאשם, אשר מצדו ניסה לגבותו מספר פעמים ללא הצלחה. באותה תקופה הנאשם נאלץ להתמודד עם מצב משפחתי כלכלי קשה ומורכב, ומשלא ידע כיצד להתמודד עם הקושי המשפחתי שפקד אותו ותוך הפעלת שיקול דעת שגוי, ביצע את העבירה. ב"כ הנאשם הפנתה את הזרקור בטיעוניה לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

בעניין זה פירטה כי מדובר במי אשר חרף הבעיות הבריאותיות מהן סובל, מהווה עמוד התווך של משפחתו ומטפל בבתו, הסובלת מהפרעות אכילה, ובאשתו, המתמודדת עם בעיות נפשיות. בנוסף, הנאשם, שהינו בעל עסק עצמאי, הינו המפרנס העיקרי של המשפחה, המתמודדת עם קשיים כלכליים משמעותיים. בנסיבות הללו, הטלת עונש מאסר, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות, תגדע את מטה לחמו של הנאשם ותפגע בו ובמשפחתו בצורה קשה. לתמיכה בטענותיה אלה הגישה ב"כ הנאשם אסופת מסמכים הנוגעים למצבו הבריאותי והכלכלי של הנאשם.

ב"כ הנאשם ייחדה חלק נרחב מטיעוניה להליך הטיפול שערך ועובר הנאשם והפנתה לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, המצביעים, לשיטתה, על מגמת שיפור, למידה והעמקה של ההליך הטיפולי. ב"כ הנאשם הדגישה את חשיבות השתלבותו של הנאשם, לראשונה בחייו, בהליך הטיפולי ואת החשיבות שמייחס הנאשם עצמו להליך, הנלמדת נוכח העובדה כי הנאשם מתמיד בהגעה למפגשים חרף מצבו הבריאותי והמרחק הגיאוגרפי שבין מקום מגוריו למקום בו מטופל. ב"כ הנאשם סבורה כי בנסיבות הללו יש בסיס להמלצת שירות המבחן לנקוט בעניינו של הנאשם בענישה שיקומית.

ב"כ הנאשם הדגישה כי מדובר בנאשם אשר לקח אחריות מלאה על מעשיו, הביע חרטה והודה בהזדמנות הראשונה כבר עת נחקר במשטרה, תוך שחסך בזמן שיפוטי יקר. עוד הדגישה את חלוף הזמן ואת העובדה כי מאז ביצוע העבירה לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים חדשים.

ב"כ הנאשם התייחסה לעברו הפלילי של הנאשם, וטענה כי הרשעתו האחרונה הינה משנת 2010 בגין עבירה משנת 2009, בעוד שיתר הרשעותיו הינן בגין ביצוע עבירות בשנים 1995-1999, אשר התיישנו זה מכבר. בנסיבות הללו טענה כי אין מדובר בעבר מכביד כלל ועיקר.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, טענה ב"כ הנאשם כי הפסיקה מלמדת על ענישה נמוכה מהענישה לה עותרת המאשימה. הסנגורית אבחנה את פסקי הדין שהוגשו על ידי התביעה מהמקרה דנן וטענה כי נוכח ההבדלים, שעניינם בעיקר בנסיבות ביצוע העבירה, קושי בלקיחת אחריות והיעדר המלצה טיפולית של שירות המבחן, להבדיל מעניינו, אין לגזור גזירה שווה מהפסיקה שהוצגה על ידי המאשימה לעניינו.

ב"כ הנאשם הציגה אסופת פסיקה מטעמה, שעניינה עבירת איומים ברף הגבוה ובהתבסס עליה טענה כי מתחם העונש ההולם לעבירת האיומים מתחיל בענישה צופה פני עתיד, וזאת אף אם נלווה לעבירת האיומים אקט פיזי של ממש.

ב"כ הנאשם טענה כי אף אם ביהמ"ש לא יאמץ את מתחם העונש לו טענה, הרי שעניינו של הנאשם שבפנינו מצדיק בכל מקרה חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם, מטעמי שיקום.

מכל האמור, עתרה ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהסתפק בעניינו של הנאשם בענישה צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי וצו של"צ לצד העמדת הנאשם בצו מבחן כהמלצת שירות המבחן. לחילופין, עתרה כי ככל שיושת על הנאשם עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות יהיה זה לתקופה המינימלית האפשרית. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם הדגיש את הבעיות הבריאותיות והכלכליות מהן סובל וביקש את התחשבות ורחמי בית המשפט בגזירת עונשו.

דיון והכרעה

לא יכול להיות חולק כי העבירה שערך הנאשם היא חמורה ואין להקל בה ראש כלל ועיקר.

הנאשם איים על המתלוננת, קורבן תמים עמה לא הייתה לו כל היכרות מוקדמת, באיום בוטה, מוחשי ומפורש, וזאת על רקע סכסוך כספי שהיה לו עם בן זוגה.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה בה הורשע הנאשם הינם ההגנה על ביטחוננו האישי, שלמות גופו, שלוות נפשו וחירות פעולתו של הפרט.

וראה בהקשר זה דברי כב' השופט גולדברג בע"פ 103/88 ליכטמן נ' מד"י:
"מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן, היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האיומים שבסעיף 192. רוצה לומר אינטרס החברה להגן על שלוות נפשו של הפרט מפני מעשה הפחדה והקנטה שלא כדין".
בתי המשפט עמדו על החומרה הנובעת מעבירת האיומים בשל המסוכנות הטבועה בה, בהתייחס להוצאת דברי האיומים מן הכוח אל הפועל ולהיותם מעשי בריונות לשמה.

במקרה דנן, לבד מאיום המפורש, המוחשי והבוטה שהשמיע הנאשם באוזני המתלוננת, לווה לאיום המילולי אקט פיזי בדמות שפיכת חומר דליק על דלת דירתה של המתלוננת, שמטרתו הייתה אחת ויחידה, לשוות משנה תוקף לאיום המילולי שהושמע ולהמחיש את הכוונה לפגיעה.

הנאשם לא הסתפק במלל אותו השמיע, אלא עשה מעשה המצביע באופן מובהק על כוונה להוציא את האיום מן הכוח אל הפועל.

זאת ועוד, גם כשהמתלוננת התחננה על נפשה, אמרה לנאשם כי בן זוגה לא בבית וביקשה שיעזוב, לא הרפה הנאשם והודיע למתלוננת בלשון מפורשת כי "משטרה לא תעזור לך". הנאשם במעשיו הפך את האיום מאיום מילולי לאיום בדרך של התנהגות חמורה הרבה יותר.

בנסיבות הללו מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים הינה משמעותית, מוחשית וממשית.
בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובהן הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה;
כעולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם ביצע עבודה עבור גמאל - בן זוגה של המתלוננת, אשר התקשה לשלם לו את התמורה. על רקע הסחבת שנקט גמאל בהחזר חובו הכספי, התקשה הנאשם לשלוט בכעסו ונקט באלימות המתוארת בכתב האישום.

מדובר במעשים שבוצעו מתוך תכנון מוקדם שעה שהנאשם הגיע לביתה של המתלוננת עם אחר, תוך שהצטייד מבעוד מועד עם חומר דליק באמתחתו, צעק על המתלוננת כי ישרוף לה את הבית וכדי לשוות משנה תוקף של ממש לאיום המילולי שהשמיע, רוקן בקבוק דלק על דלת הדירה ובהמשך איים על המתלוננת באומרו לה "משטרה לא תעזור לך".

כשלעצמי סבורני כי מדובר בעבירת איומים ברף חומרה גבוהה, שעה שהנאשם ניצל את היותה של המתלוננת לבדה בדירה, איים עליה מבעד לדלת כי ישרוף את ביתה תוך ששפך חומר דליק על הדלת, ואף לאחר שנענה על ידה כי בן זוגה לא נמצא, המשיך לאיים, והכל במטרה אחת, לזרוע בה פחד ובהלה שיגרמו לה להשפיע על בן זוגה להעביר לידיה את הכספים שהגיעו לו לטענתו, ויהי מה.

אשר לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה, הרי שלא נתקשה לתאר את הפחד והבהלה שאחזו במתלוננת עת נאלצה היא להתמודד עם התנהגות שלוחת רסן, אלימה ומאיימת מצד הנאשם. האירוע המאיים והמטלטל זרע אימה במתלוננת והשאיר את חותמו עליה. מחמת האימה והפחד מהנאשם, עזבה המתלוננת לא רק את דירתה אלא גם את העיר בה התגוררה ואף החליפה את שם משפחתה, והכל מן הפחד שמא יבולע לה ו/או למשפחתה. זאת ועוד, כתוצאה מהאירוע החלה המתלוננת ליטול כדורי הרגעה באופן קבוע והכל בניסיון להתגבר על תחושות הפחד, החרדה והטראומה שליוו אותה.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים שונים במנעד רחב, הכל כפי חומרת העבירה, נסיבותיה, נסיבותיו האישיות של הנאשם, קיומו של הליך טיפולי, קבלת אחריות על ביצוע העבירות ועוד כהנה וכהנה שיקולים הרלוונטיים לכל מקרה לגופו.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת האיומים בנסיבות ביצועה נלמדת מפסקי הדין הבאים:

עפ"ג (מחוזי מרכז) 15684-01-15 חוטובלי נ' מד"י; ת"פ (רמלה) 60788-12-12 מד"י נ' פלוני; ת"פ (רחובות) 45931-09-14 מד"י נ' בטאואה; ת"פ (תל אביב) 8653-12-14 מד"י נ' שכרי; ת"פ (חיפה) 5738-07-14 מד"י נ' דדשב, בין רבים אחרים.

בנסיבות בהן בעניינו עסקין בעבירת איומים ברף גבוה של חומרה אשר כללה לא רק מלל מאיים כי אם מעשים של ממש במטרה להעביר מסר מוחשי וממשי יותר, ובכלל במקרים בהם נלווה לאיום המילולי איום בדרך של התנהגות חמורה הרבה יותר, סבורני כי יש להעמיד את הרף התחתון של מתחם העונש ההולם על מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ולא ניתן להסתפק במקרה דנן בענישה צופה פני עתיד כרף התחתון של המתחם. מכל האמור, סבורני כי מתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם בנסיבות ביצועה נע בין מאסר בן מספר חודשים הניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר בפועל.

במקרה דנן לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם, לחומרא או לקולא.

בגזירת העונש ההולם את מעשי הנאשם שבפניי, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו; הנאשם בן 46, נשוי ואב לשתי בנות, בעל עסק עצמאי בתחום עבודות עפר וחציבה.

בנסיבות הללו מובן כי מאסר בפועל, ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות, יפגע בנאשם ואף במשפחתו היות והנאשם הינו המפרנס העיקרי.



ב. נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב; כאמור הנאשם הודה בעובדות כתב אישום מתוקן. הודאה זו מלמדת קבלת אחריות והבנת הפסול שבמעשים, ואין ספק כי יש לזקוף זאת לזכותו. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי בכל הנוגע לעבירה נשוא כתב האישום הנאשם עדיין מתקשה בהתבוננות פנימית עמוקה סביב התנהלותו ומציג תמונה חלקית בה הוא מדגיש בעיקר את מאפייניו החיוביים.

ג. עברו הפלילי של הנאשם; הנאשם יליד 1971 ולחובתו 4 הרשעות קודמות בעבירות של איומים, תקיפה סתם, תקיפת עובד ציבור, היזק לרכוש במזיד ואי הגשת דו"ח במועד לאחר דרישה, האחרונה שבהן משנת 2010.

ד. נסיבותיו האישיות של הנאשם; לתיק בית המשפט הוגשו מסמכים רפואיים, המלמדים כי הנאשם סובל ממחלת הסכרת ועובר טיפולים עקב גילוי ממצא מחשיד בריאה.

לצד הבעיות הבריאותיות מהן סובל, מטפל הנאשם גם בביתו הסובלת מהפרעות אכילה ובאשתו, המתמודדת, לדבריו, עם בעיות נפשיות.

עוד הוגשו מסמכים המלמדים כי הנאשם מתמודד עם קשיים כלכליים, מצוי בחובות והינו בעל חשבון מוגבל בבנק. מדובר במכלול נתונים המצדיקים התחשבות לקולא.

ה. אשר לשיקול השיקומי בעניינו של הנאשם, תסקירי שירות המבחן מלמדים על נאשם בעל חלקים תוקפניים באישיותו הנוטה לצבור ולדחוק כעסים ולהגיב בהתפרצות תוקפנית באופן לא מקדם.

הנאשם שולב בקבוצה טיפולית ייעודית למבוגרים אשר עברו עבירות אלימות.

שירות המבחן מדווח כי הנאשם נכח ב-10 מתוך 14 מפגשים שהתקיימו. שירות המבחן מתאר את הדרך שעבר הנאשם כשבתחילת ההליך היה הנאשם מרוחק, מופנם וסגור, אך באופן הדרגתי הצליח לשתף בסיטואציות מורכבות עמן מתמודד, המצריכות ממנו להגיב באיפוק ושליטה. שירות המבחן סבור כי הטיפול מאפשר לנאשם להכיר את נטייתו לצבור ולדחוק כעסים ולהגיב בהתפרצות תוקפנית באופן לא מקדם. ההתרשמות היא כי הנאשם מצליח בהדרגה להכיר בחלקיו התוקפניים וכפועל יוצא להתנהל באיפוק במצבי דחק. יחד עם זאת, שירות המבחן מדגיש כי הנאשם נמצא אך בראשיתו של ההליך טיפולי ונכונה לו עוד דרך ארוכה.

מאמציו הראשוניים של הנאשם להכיר במצבו ולטפל בעצמו, באמצעות השתלבות בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, חרף הקשיים הגיאוגרפיים להגיע למפגשים וחרף בעיות בריאותיות עמן מתמודד, ראויים להערכה וייזקפו לזכותו בגזירת הדין, באופן שיעמידו את עונשו של הנאשם סמוך לרף התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לטעמי אינם מצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

השיקום במקרה זה אינו יכול לשאת על גבו משקל ההכרעה בשים לב לחומרת העבירה, לנסיבותיה, לתכנון שקדם לה ולאופן ביצועה, כשכל אלה מחייבים הטלת עונש ראוי.

אכן נאמר לא אחת כי האינטרס הנוגע לשיקומו של הנאשם אינו אינטרס שלו בלבד, אלא שהדבר משרת את החברה בכללותה. יחד עם זאת, אינטרס זה מהווה שיקול אחד מבין מכלול של שיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור עונשו של נאשם.

משכך, שיקום אינו בבחינת "מילת קסם" שיש בה באופן אוטומטי להצדיק ענישה חריגה ומקלה, גם לא בעידן תיקון.

אינני מתעלמת מהאמור בתסקיר שירות המבחן, לפיו הנאשם מצוי בעיצומו של הליך טיפולי ונתרם ממנו. כמובן שיש לברך על רצונו של הנאשם לשקם את חייו, וכולי תקווה כי בסופו של יום, ישכיל הנאשם למצוא דרך חזרה לחיים נורמטיביים, ולא ייכשל פעם נוספת במעשיו. אלא שאין בכך כדי לאיין את הצורך בהשתת ענישה משמעותית ההולמת בראש ובראשונה את חומרת העבירות בהן הורשע.

אשוב ואזכיר כי בכל מקרה, תסקיר שירות המבחן הינו בגדר המלצה בלבד וכי חרף מעמדו של שירות המבחן ותרומתו הרבה והחשובה להליך השיפוטי, המלצתו מבטאת פן אחד בלבד מתוך מגוון שיקולי הענישה שביתת המשפט אמון על בחינתם (ר' ע"פ 4383/07 אבו פנה נ' מד"י).

ו. עוד תילקח בחשבון, בגזירת הדין, העובדה כי בגין האירוע נשוא כתב האישום שהה הנאשם במעצר של ממש מאחורי סורג ובריח, משך מספר ימים, וכי מאז שחרורו שהה בתנאים מגבילים מכבידים, אשר הוסרו לחלוטין אך לפני מספר חודשים.

מכל האמור באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי מעשיו של הנאשם מחייבים ענישה קונקרטיית בדמות מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי למתלוננת.

סבורני כי נוכח הצורך להרתיע את הנאשם ושכמותו ונוכח חומרת המעשה והנזקים שנגרמו בעטיו, גובר במקרה דנן האינטרס הציבורי על פני האינטרסים של הנאשם ומשפחתו.

אציין כי אלמלא הודאתו של הנאשם באשמה, מצבו הרפואי, נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות, ההליך הטיפולי שעובר, ושיקולי השיקום שנשקלו בענייניו, היה העונש הנגזר על הנאשם מכביד הרבה יותר, בהתחשב בפגיעה הקשה שיש בערך המוגן ובמסוכנות הרבה הטמונה במעשיו של הנאשם.

אשר על כן, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הצריכים לעניין, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 5 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

עבודות השירות תבוצענה בהתאם להמלצת הממונה במרכז יום לקשיש בכתובת עשרת הרוגי מלכות, לוד.

תחילת עבודות השירות ביום 17.12.17.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 17.12.17 עד לא יאוחר מהשעה 08:00, ביחידת עבודות שירות מפקדת מחוז מרכז, ת.ד. 81 רמלה.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירת אלימות כלפי הגוף מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירת אלימות כלשהי מסוג עוון, לרבות איומים.

ד. פיצוי למתלוננת, גב' יוליה גורביץ', בסך 5,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.12.17, ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

המזכירות תעביר הפיצוי למתלוננת בהתאם לפרטים שיימסרו לה על-ידי ב"כ המאשימה.

טיפול במוצגים בהתאם להוראות החוק והדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתנה והודעה היום כ"ד חשוון תשע"ח, 13/11/2017 במעמד הנוכחים.